

Časová souslednost - nepřímá řeč

- v AJ čas vyjadřujeme vždy relativně vůči osobě, o které hovoříme - tedy pokud Jana včera řekla "Jsem šťastná" ("I am happy") a hovořím o tom druhý den, řeknu: *Ona řekla, že byla šťastná.* (NE "je" šťastná, ale "byla" protože mluvíme o ději, který se stal v minulosti. Tedy místo přítomného času použiji minulý. Tento posun je i u dalších časů.

Původní čas	Nepřímá řeč
Přítomný čas	Minulý čas
I <i>am</i> happy.	He said (that) he <i>was</i> happy.
I <i>play</i> tennis.	He said (that) he <i>played</i> tennis.
I <i>am playing</i> tennis.	He said he <i>was playing</i> tennis.
Předpřítomný čas	Předminulý čas
I <i>have seen</i> the film.	He said he <i>had seen</i> the film.
Minulý čas	Předminulý čas
I <i>played</i> tennis.	He said he <i>had played</i> tennis.
Budoucí čas	Podmiňovací způsob
I <i>will</i> come.	He said he <i>would</i> come.
Chystat se (přítomný čas)	Chystat se (minulý čas)
I <i>am going to</i> come.	He said he <i>was going to</i> come.
Způsobová slovesa	Podmiňovací způsob
I <i>can</i> come.	I <i>could</i> come.
I am able to come.	I was able to come.
I may come.	I might come.
Podmiňovací způsob	Nemění se!
could, would, should, might	Nemění se! (není kam posouvat)
Přísllovečná určení času, místa...	Relativně vůči osobě, místu
now (nyní)	then, at that moment (tehdy)
here (zde)	there (tam)

První soukromá škola jazyků v Chrudimi - založena roku 1990 - od roku 1994 zařazena do sítě škol MŠMT

Původní čas	Nepřímá řeč
yesterday (včera)	the day before (den před tím) the previous day (předchozí den)
tomorrow (zítra)	the following day (následující den)
this year (letos)	that year (ten rok)
last year (minulý rok)	the previous year (předchozí rok)
ago (před - do minulosti)	before (před - v minulosti)
since (od minulosti)	from (od - v minulosti)
Obecné pravdy	Obecné pravdy se nemění - neposouváme
The sky is blue.	He said the sky is blue.

VYJÍMKY:

- Obecné pravdy se nemění: **Krávy jí trávu. = Cows eat grass.** - toto je pravda nezávisle na čase, proto nedochází k časovému posunu, tedy: **He said cows eat grass.**
- **Život je těžký. = Life is hard.** - obecné tvrzení - neměníme, tedy **He said life is hard.**
- **Můj život je těžký. = My life is hard.** - není obecné tvrzení, tedy **He said his life was hard.** (jeho život byl těžký v tu dobu, kdy to říkal - v minulosti)